

Cofinançat per
la Unió Europea

22 de març de 2025, DIA MUNDIAL DE L'AIGUA Salvem les glaceres

El 22 de març, **Dia Mundial de l'Aigua**, se celebra per centrar l'atenció en la importància de l'aigua dolça i la defensa de la seva gestió sostenible. Aquesta diada és una nova oportunitat per reflexionar sobre la necessitat d'adoptar mesures respecte a l'ús dels recursos hídrics, per dur a terme de manera urgent pràctiques responsables de consum i per promoure la consciència sobre les reserves d'aigua del nostre territori i la seva gestió.

El Dia Mundial de l'Aigua fa una crida per abordar les conseqüències del canvi climàtic sobre els recursos naturals com l'aigua, la protecció dels ecosistemes aquàtics i la importància de l'accés igualitari a l'aigua neta i de qualitat.

Enguany, la campanya té com a lema **“Salvem les glaceres”** ('Save our glaciers') per posar el punt de mira en la importància del gel, la neu i les glaceres en el sistema climàtic i el cicle de l'aigua, i les conseqüències socials, econòmiques i mediambientals d'aquests canvis en la criosfera de la Terra.

Del total de l'aigua dolça de la terra, el 30,01% és als aqüífers, i el restant 69% és a la criosfera (neu o gel) dels continents i muntanyes; sols un 0,9% és present en rius i llacs. El casquet polar antàrtic representa fins al 90% del gel glacial de tot el món i cobreix el 98% del continent (14 milions de kilòmetres quadrats). El gel alpi (les glaceres d'alta muntanya) representa un 2% del gel del món.

Les glaceres són rius d'aigua congelats, essencials per al cicle de l'aigua, ja que permeten el flux d'aigua dolça que posteriorment destinem al consum humà, l'agricultura i la ramaderia, la indústria i els serveis que sostenen economia mundial. Actualment, a conseqüència dels efectes del canvi climàtic, com l'augment de la temperatura global del planeta, les onades de calor, el canvi en el patró de les precipitacions en forma de neu a les muntanyes, entre d'altres, les glaceres es fonen més ràpidament que mai.

Les glaceres alpines es nodreixen de la neu que precipita a l'alta muntanya i formen zones blanques que reflecteixen la calor (l'efecte albedo), per tant, la seva reducció afavoreix encara més l'escalfament del planeta. A més a més, els canvis en el cicle de l'aigua pel desglaç de les glaceres provoquen esllavissades, crescudes de rius i del nivell del mar.

Els cims de les muntanyes s'escalfen tres vegades més que la resta del planeta. El primer informe de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic alerta que en els darrers cinquanta anys l'augment mitjà de temperatura als Pirineus ha estat d'1,2 °C, un valor superior a la mitjana planetària, que ha estat de 0,85 °C en aquest període. D'altra banda, les precipitacions s'han reduït un 2,5% els últims cinquanta anys, especialment a l'hivern i a l'estiu.

A Catalunya ja no queda cap glacera alpina (la glacera de Feixant o la Tallada, de la Vall d'Aran, va desaparèixer als anys noranta) i les poques que hi ha a l'Aragó i a França desapareixeran durant la pròxima generació, segons els científics. Les glaceres deixaran de ser actives el 2040, tot i que el gel glacial aguantarà encara deu anys més i l'extinció definitiva serà l'any 2050.

El retrocés de les glaceres segueix patrons generals arreu del món i la seva desaparició tindrà, sense cap mena de dubte, conseqüències catastròfiques per als ecosistemes i modificarà les reserves hídriques i la disponibilitat de l'aigua. Per evitar el procés de desgel accelerat i dramàtic de les glaceres cal treballar de manera global per reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i evitar l'augment de les temperatures.

Les glaceres són les nostres reserves d'aigua, un element clau per la vida i el desenvolupament econòmic, social i mediambiental dels territoris i un punt de referència en l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Dins d'aquesta Agenda, l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 6 (ODS 6), "Aigua neta i sanejament", vol garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tots i aborda la importància de la qualitat de l'aigua, l'eficiència en el seu ús, la gestió integrada dels recursos hídrics i la protecció d'ecosistemes aquàtics. Actualment, la gestió sostenible de l'aigua afronta nombrosos desafiaments, com l'escassetat, la contaminació i la sobreexplotació dels recursos hídrics. La crisi mundial de l'aigua es manifesta en diverses formes, des de l'escassetat fins a la falta d'accés a aigua potable i sanejament per a milions de persones d'arreu del món. Aquesta situació posa en risc la salut de la humanitat i dels ecosistemes, la seguretat alimentària, la producció energètica i el desenvolupament socioeconòmic del qual depenen nombrosos llocs de treball.

Per fer front a la crisi hídrica i treballar en la protecció de les glaceres, des de la **UGT de Catalunya** demanem:

- Mesures per a la reducció de les emissions de GEH amb decisions polítiques per limitar els efectes del CO₂, disminuir les emissions i impulsar i facilitar l'ús de les energies renovables.
- Un nou model de governança de l'aigua i de la seva gestió amb un full de ruta en matèria d'aigua amb els compromisos dels governs i les administracions, respecte a la protecció dels recursos hídrics i de les glaceres
- Adoptar mesures per afrontar la crisi de l'aigua per garantir la disponibilitat i gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tothom.
- Que els governs, les empreses i la ciutadania, avancin cap a una transició hídrica, per adquirir nous compromisos respecte a l'ús i la gestió de l'aigua, sense deixar ningú enrere.
- Fomentar l'ús eficient de l'aigua a les empreses, la seva reutilització i aplicar mesures per evitar el malbaratament, en concret en sectors com l'agricultura i la indústria. ► La participació de les treballadores i treballadors i dels seus representants a través del diàleg social i la negociació col·lectiva, amb la inclusió de clàusules mediambientals en els convenis col·lectius referents a les emissions de CO₂, al consum hídric i la gestió sostenible de l'aigua a les empreses.
- Programes per sensibilitzar i conscienciar sobre els efectes del canvi climàtic, les emissions de CO₂, l'increment de la temperatura global i el perill del desglaç i la desaparició de les glaceres.